

[Kjeld Olesen.]

de, og kampen mod uretten bør ikke kende til grænser. Det er derfor kun glædeligt, at det herhjemme er de få, der enten ved appel til egoisme eller i en poppet selvtilstrækelighed søger at leve op til ordene om det lille puslingeland, der hygger sig i smug.

Herhjemme er det ikke de optimistiske toner, statsministeren kunne anslå i sin åbningstale. Der er især to ting, jeg synes det er vigtigt at fremhæve.

For det første at vi nu står med alvorligere arbejdsløshed end nogen sinde siden anden verdenskrig. Det samme er tilfældet i en lang række andre industrilande, og dér hvor den ikke har meldt sig endnu, er udsigterne for den kommende vinter yderst dystre.

Før vi for alvor gik i forhandlinger i september måned, var der grund til at notere et lidt uhyggeligt paradoks, nemlig at med den største krise i mange årtier havde vi samtidig et folketing mere kaotisk sammensat, end vi har kendt det længe. Alligevel fik vi et bredt forlig. Det viste sig, at da problemerne for alvor meldte sig, var der 122 medlemmer af dette ting, der kunne finde sammen i en målbevidst handlen.

Når man tænker på situationens alvor, at det er den forbandede arbejdsløshed, der kaster sin skygge over hundredtusinder af hjem, vi søger at drive tilbage, træder det uansvarlige endnu tydeligere frem hos dem, der bedrevidende og passivt læner sig tilbage og mener, at de alene har fundet de vises sten. Det gælder kommunisterne, hvis forbrug af svulstige ord står i omvendt forhold til den indflydelse, de altid har sat sig uden for, og hvis fremskridtspartiets holdning blot var udtryk for uskyldige forsøg på politiske kandestøberier, kunne man nøjes med at trække på skulderen, men den filosofi, der er blevet videreudviklet i Bermuda-shorts og millionæromgivelser vidner om en kynisk menneskeforagt, man ganske simpelt må væmmes ved.

Det andet er statsministerens fremhævelse af, at med septemberforliget har vi ikke løst arbejdsløshedsproblemet. Vi har, som det hed, kappet toppen af. Vi kan opnå at nedsætte arbejdsløshedstallene til ca. 8 pct. i år, hvor de ellers ville være 10-11 pct., og for næste år fra godt 9 pct. til ca. 6 pct. Det er de hårde kendsgerninger, men vi ved

jo også, at i en sådan situation skal man ikke undervurdere den psykologiske side af sagen. Netop det brede flertal giver mulighed for den optimisme i erhvervslivet, der skal sætte hjulene i gang.

I forliget kunne hvert af partierne tænke sig et og andet anderledes, men alt i alt er det udtryk for, hvad vi selv er i stand til at præstere med de midler, vi råder over i dag, eller rettere de midler, som folketinget er indstillet på. Skal vi nå det sidste store skridt hen imod arbejde til alle, ved vi, at forudsætningerne skabes uden for vore grænser.

Med korte mellemrum har vi kunnet studere forudsigelserne om de internationale konjunkturer. Vi har måttet opleve, at tidspunktet for et opsving er skubbet stadig længere ud i fremtiden, og den sidste beretning fra det økonomiske råd fortæller os, at de internationale konjunkturer i 1976 kan blive lige så dårlige som i 1975.

At Danmark nu har givet forbrug og økonomi en stimulans er en risiko, hvis ikke andre lande, som vi normalt handler med, gør det samme. Vi synes jo nok, at f. eks. Vesttyskland kunne gøre mere. Hvis hvert enkelt land lurepasser og der ikke er lighed i omfanget af stimulanter, kan vi let komme tilbage til en gammel situation, hvor hvert enkelt land søger at eksportere sine vanskeligheder til andre. Derfor er det glædeligt, at der inden for EF er gjort bestræbelser på at finde frem til en fælles holdning, og ikke mindst er det glædeligt, at den socialistiske gruppe i EF-Parlamentet nu vil søge at formulere en bred og langsigtet politik for beskæftigelsen.

Baggrunden herfor er en erkendelse af, at den nuværende krise ikke er noget kort og forbigående, hvorefter vi kan vende tilbage til en situation, som vi herhjemme havde vænnet os til igennem 1960'erne og begyndelsen af 1970'erne. Selv når de internationale økonomiske opsving slår igennem i dansk økonomi, vil det være en illusion at tro, at naturlove, der hidtil har været gældende i et liberalt samfund, vil klare ethvert problem. Frem til 1988 vil der melde sig over 260.000 nye på arbejdsmarkedet. Den teknologiske fremgang accelerer fra år til år og mindsker behovet for menneskelig arbejdskraft.

At tro, at det forlig, vi har indgået, er til-